

**กระบวนการและขบวนการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ และการเตรียมการเพื่อ
เข้าสู่ตลาดสากล : กรณีศึกษา กลุ่มอาชีพเย็บหมวกกะปิเยาะ
อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี**

มาลินี จันทระจตุ

**ภาคินิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**

กระบวนการและขบวนการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และการเตรียมการ
เพื่อเข้าสู่ตลาดสากล กรณีศึกษา กลุ่มอาชีพเย็บหมวกกะปิเยาะ

อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

มาลินี จันทร์จตุ

คณะพัฒนาสังคม

คณะกรรมการสอบภาคนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

รองศาสตราจารย์.....ประธานกรรมการ
(ดร.สุพรรณณี ไชยอำพร)

ศาสตราจารย์.....กรรมการ
(ดร.สนิท สัมครการ)

อาจารย์.....กรรมการ
(ดร.คมพล สุวรรณฤกษ์)

อาจารย์.....คณบดี
(วิรัช รูปจำดี)

วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2548

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : กระบวนการและขบวนการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ตลาดสากล กรณีศึกษา กลุ่มอาชีพเห็บหมวกกะปิเฮาะ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

ชื่อผู้เขียน : นางมาลินี จันทระจตุ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2548

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษากระบวนการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ตลาดสากล 2) ศึกษาขบวนการเพื่อนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดสากล 3) ศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของกระบวนการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และปัญหาของขบวนการเพื่อนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดสากล กลุ่มเป้าหมายครั้งนี้ คือ ประธานเครือข่าย ประธานกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน 15 คน วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลใช้การรวบรวมจากเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตบริบทชุมชน ข้อมูลที่ได้มาได้ทำการวิเคราะห์ควบคู่กับบริบทประกอบกับการใช้สถิติพรรณนาช่วยในการวิเคราะห์ด้วย

ผลการศึกษา ทอสรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ และการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ตลาดสากล พบว่าปัจจัยในการผลิตของกลุ่มมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ส่วนการผลิตได้มีการวางแผนทุกขั้นตอน มีการควบคุมคุณภาพของการผลิต และการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ตลาดสากล กลุ่มมีความสามารถในการออกแบบรูปทรงและลวดลายของผลิตภัณฑ์ได้เอง และมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ในเรื่องการบรรจุภัณฑ์กลุ่มไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากไม่สามารถออกแบบการบรรจุภัณฑ์และต้นทุนในการผลิตสูง
2. ขบวนการเพื่อนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดสากลพบว่ากลุ่มสามารถสร้าง เครือข่ายในการผลิตหมวกกะปิเฮาะ เพื่อเป็นอำนาจในการต่อรองกับลูกค้าและตลาด และเป็นกำลังในการผลิตสินค้าให้กับกลุ่ม ส่วนคู่แข่งชั้น ทางการค้าของกลุ่ม คือ ประเทศจีน ประเทศปากีสถาน และประเทศบังคลาเทศ
3. ปัญหาอุปสรรค คือ ราคาวัตถุดิบแพง ขาดกำลังการผลิตของกลุ่มไม่เพียงพอในการขยายตลาด ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องการจัดการตลาด ระบบบัญชี การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ขาดเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการวิจัยนี้ คือ

1. ปัจจุบันกลุ่มผลิตแต่หมวกกะปิเยาะอย่างเดียว ควรจะส่งเสริมให้มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ เนื่องจากกลุ่มจะอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว และ โบราณสถานของจังหวัด
2. ส่งเสริมและประสานขอรับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความช่วยเหลือในการออกแบบการบรรจุภัณฑ์
3. ส่งเสริมให้มีการสร้างศูนย์การเรียนรู้
4. ควรจะรักษา เอกลักษณ์ รูปแบบ ลวดลายของหมวกกะปิเยาะให้คงอยู่สืบไป
5. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มโดยผ่านทางสื่อมวลชน

ABSTRACT

Title of Research Paper : The Process and Movement to Develop Standardized Products to Enter International Market: A Study of an Occupational Group Producing Muslim Cap (Kapiyoh) Muang District Pattani Province

Author : Mrs. Malinee Janthajuti
Degree : Master of Arts (Socail Development)
Year : 2005

.....

The objectives of this research are 1) to study the process to develop standardd products for entering international market; 2) to study the movement bringing the products to the international market ; 3) to find out problems and obstacles involving the process and movement.

The study is a qualitative one, using in-depth interview technique for data collectoin in addition to documentary study; 15 key-informants comprising, the president of the group network, the group chairpersen, the committee and group members. Data analysis is done with logical context description and descriptive statistics.

Results of the study can be summaried as follows:

1. The process of the product standardization development is satisfied in most aspects, i.e., planning, product quality control and preparation to enter the internation maket, only one aspect cannot be done, i.e., the packing of the product.
2. The movement to enter the international market character by creating the network of muslin cap producing group for better bargaining and larger market; among potential competitors are China, Pakistan and Bangklatect.

3. Problems and obstacles found are high cost of raw materials, not enough manpower for production, lack of market specialists, accountant, packing designers and insufficient revolving fund.

Among important recommendations emerged are

1) promoting more diversified products, 2. coordinating with government agencies for more effective packing technique, among others.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนี้พนธ์ฉบับนี้ ถือเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ส่วนหนึ่งของการศึกษาในคณะพัฒนา-
สังคม ซึ่งผลของการเรียนรู้นี้ เป็นการพัฒนาองค์ความรู้เพิ่มเติมจากการเรียนการสอนในทุกสาขา-
วิชาและเป็นการจัดระบบความคิดในการนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

ผลจากการวิเคราะห์และวิจัยในภาคนี้พนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มาจากคณา-
จารย์พัฒนาสังคมทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์วิชาความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยมีองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ให้
เกิดประโยชน์ต่อไป ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สุพรรณิ ไชยอำพร ประธานกรรมการ ที่ปรึกษา-
ภาคนี้พนธ์ ซึ่งได้สละเวลาในการตรวจแก้ไข ให้คำแนะนำปรึกษา พร้อมทั้งกระตุ้นให้งานชิ้นนี้
เสร็จทันเวลา รวมทั้ง ศ.ดร.สนิท สัมครกร และอาจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภู กรรมการที่
ปรึกษา ที่คอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขภาคนี้พนธ์ฉบับนี้ให้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณกลุ่มอาชีพเย็บหมวกกะปิเยาะ ตำบลเก้าสน อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
ทุกคน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอเมืองปัตตานี ที่เต็มใจในการให้ข้อมูลด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งเป็นกำลังใจ
และพลังสำคัญที่สุดที่ทำให้ประสบความสำเร็จในงานวิจัยชิ้นนี้

มาลินี จันทระจตุ

กันยายน 2548

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
ABSTRACT	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญแผนภูมิ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	c2-1 6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ	20
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา	22
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์	c2-2 30
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสร้างเครือข่าย	38
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
บทที่ 3 วิธีการศึกษา และการเก็บข้อมูล	56
3.1 วิธีการศึกษา	56
3.2 แหล่งข้อมูลการศึกษา	56
3.3 กลุ่มเป้าหมาย และผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ	57
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	57
3.5 แนวทางการสัมภาษณ์เจาะลึก	58
3.6 การวิเคราะห์	61

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	62
4.1 บริบทของชุมชน	62
4.2 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน	69
4.3 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเย็บหมวกกะปิเยาะ	81
4.4 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ	83
4.5 กรณีตัวอย่างการสัมภาษณ์เจาะลึก	86
4.6 ข้อมูลกระบวนการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์	100
4.7 ขั้นตอนการเตรียมการเข้าสู่ตลาดสากล	103
4.8 ขบวนการเพื่อนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดสากล	106
4.9 ข้อมูลปัญหาและอุปสรรค	107
4.10 ขั้นตอนการผลิต	108
4.11 แนวโน้มในอนาคต	110
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	111
5.1 สรุปผลการศึกษา	111
5.2 ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	118
ประวัติผู้เขียน	123

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	33
2.2	45
3.1	57
4.1	65
4.2	84
4.3	101
4.4	104
4.5	106
4.6	108

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 กระบวนการและโครงการดำเนินงานตามนโยบาย "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์"	10
2.2 ตัวอย่างประชคมตำบลตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	12
3.3 แนวทางการพัฒนาโดยประชาชนมีส่วนร่วม : หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	32
4.1 ขั้นตอนการผลิต	109